

KLARSPRÅK I STATEN

Språkrådet og Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI) arbeider nå med et prosjekt for å forbedre språket i staten. Initiativet kommer fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD), og Språkrådet har det språkfaglige ansvaret.

Prosjektet vil vare fram til 2010 og omfatter blant annet disse tiltakene:

- en språklig «verktøykasse» på nettet med praktiske råd, veiledninger og dokumentasjon
- en pris som skal deles ut en gang i året til en statlig virksomhet som har gjort mye for å bedre språket sitt
- økonomisk og faglig støtte til statlige virksomheter som ønsker å gjennomføre et språkforbedringsprosjekt

Mer om prosjektet kan du lese på nettsidene til [FAD](#), [DIFI](#) og [Språkrådet](#).

FOR MÅLTROSTAR

På bær-tur

På bokmål skriv ein *å være* – *er*. Uttalen er gjerne *å være* – *ær*. Nynorsk skriftmål har same vokal i dei to formene: *å vera* – *er*. Uttalen er valfri, for variasjonen i målføra er stor. I det heile har nynorsk ofte *-er-* (med valfri *æ*-uttale) der bokmål har *-ær-*, til dømes i *å bera* – *ber* og *å skjera* – *skjer*. Det er fort gjort å setja inn ein *æ* som ikkje skal vera der, særleg i samansetningar og avleiingar som *innebera* og *nedskjering*. Hugs e!

Av historiske grunnar har vi likevel *eit husvære* og valfrie par som *eit tilvære* / *ei tilvere*, *eit fråvære* / *ei fråvere*.

Før hadde *-er-* (med valfri *æ*-uttale) større råderom. No er dette sideformer: [*serleg*], [*ein her*], [*herverk*]. Før heitte det òg *eit ber*. I dag er det altså *æ* som rår i skrift. Men det heiter framleis *å herja*!

FOR BOKFINKER

Studium og studie

Et studium – *studiet* – *studier* – *studiene/studia* må ikke forveksles med *en studie* – *studien* – *studier* – *studiene*.

Et *studium* er et fag man studerer ved en høyskole eller et universitet: Filologi er et langvarig studium. Et studium kan også være en undersøkelse: et inngående studium.

En *studie* er en vitenskapelig undersøkelse, en mindre avhandling eller et utkast til et kunstverk.

Både *studium* og *studie* forekommer i faste uttrykk. Hvis noe er et studium verdt, er det verdt å undersøke. Hvis det sies om f.eks. en film eller en bok at den er en studie i vold, betyr det at volden er svært detaljert skildret.

SPRÅKSPØRSMÅL

Spørsmål: Hva heter ordet *risiko* i flertall?

Heter det *risikoer* – *risikoene* eller *risiki* – *risikiene*?

Svar: De eneste tillatte flertallsformene er *risikoer* – *risikoene*.

«Ved at studere den såkaldte sprogrøgt, er jeg kommet til at man ikke lenger tør sige et ord.» Storm P.

SPRÅKEGGET

Egga i denne spalta er vorpne av skribentar i stat og presse.

Dette egget låg i ei avisoverskrift:

«Pyramide ansatte bedragerisiktet»

Litt av ei tilsetjing. Den pyramiden kjem nok til å angra seg.

Les meir om særskrivning på nettsidene til [Språkrådet](#) og [AMO](#).

SEMIKOLON

Semikolon er eit teikn som ofte blir brukt feil. Når er det rett å bruka det?

Vi kan bruka semikolon

1 mellom to heilsetningar: Eg seier ikkje at du tek feil; eg seier berre at du misforstår!

2 mellom ledda i ei opprekning der vi vil markera ulike nivå: Det nye styret er Anne Knutsdotter, leiar; Ola Glomstulen, kasserar; Håvard Hedde, sekretær.

Merk: Framfor opprekningar brukar vi *kolon*, ikkje semikolon.

[Meir om semikolon](#)

KONTAKTINFORMASJON

Språktjenesten for statsorganer er en del av Språkrådet. Vi skal yte språkhjelp med to mål for øye:

- Språket i staten skal bli bedre og klarere.
- Fordelingen mellom nynorsk og bokmål skal bli jevnere.

Statsansatte kan sende språkspørsmål til stat@sprakradet.no.

[Mer informasjon om språktjenesten](#)

[Tidligere utgaver av Språktips](#)